

BUSINESS ENTERPRISES AND CORPORATE GOVERNANCE: CONTEMPORARY TRANSFORMATION PROCESSES

Oksana Vaskiv, Senior Lecturer

Maryana Dobrovna, Student

Ivan Franko National University of Lviv

Lviv, Ukraine

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-272-2-10>

BASIC CONCEPTS OF IMPROVING BUSINESS PROCESSES

ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ УДОСКОНАЛЕННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

За сучасних умов ринкової економіки головним завданням суб'єкта господарювання є швидка реакція на зміни і відповідне впровадження адекватних заходів в менеджменті та здійсненні власної підприємницької діяльності.

У будь-якій організації є свої бізнес-процеси: у когось детально описані на папері, у когось озвучені усно; хтось ефективно ними керує, а хтось і не підозрює, що цим всім можна і потрібно керувати; є процеси, від яких потрібно відмовитися, є процеси, які потрібно поліпшити.

Розглядаючи поняття бізнес-процесу у широкому його значенні, виписують наступні його визначення, а саме (рис. 1) [1; 2].

Бізнес-процес – це сукупність різних видів діяльності, в рамках якої “на вході” використовується один чи більше видів ресурсів, і в результаті цієї діяльності на “виході” створюється продукт, що представляє цінність для споживача

Бізнес-процеси – це система взаємопов’язаних і взаємодіючих дій, кінцевими цілями виконання яких є створення продуктів/послуг, які мають цінність для зовнішніх і внутрішніх споживачів

Бізнес-процес – система безперервних, взаємопов’язаних, відповідним чином упорядкованих і керованих дій (процедур, операцій, виконуваних функцій), яка, в свою чергу, є елементом механізму формування доданої вартості (споживчої цінності) через перетворення організаційних ресурсів, зосереджених на досягненні однієї комплексної цілі, спрямованих на забезпечення продуктивності та ефективності організації в цілому і забезпеченні донесення доданої вартості (споживчої цінності) до цільового ринку через бізнес-модель підприємства

Рис. 1. Основні поняття бізнес-процесу

Джерело: розроблено автором за [1; 2]

Варто наголосити, що поняття «бізнес-процес» є багатозначним, і на сучасному етапі не існує єдино прийнятого його визначення. Усі визначення об’єднує насамперед акцентування уваги на тому, що бізнес-процеси є безперервними і характеризуються певними атрибутами, а саме (рис. 2) [3].

Організація роботи з бізнес процесами складається з декількох етапів і спрямована на їх виявлення, опис, оптимізацію і подальше управління ними, а самі бізнес-

процеси у своєму найпростішому підході поділяються на такі види (рис. 3) [4].

Власник бізнес-процесу (менеджер бізнес-процесу)

- людина (менеджер), яка володіє ресурсами бізнес-процесу, має повноваження оптимізувати та змінювати його, приймає стратегічні рішення, контролює виконання та відповідає за результати бізнес-процесу

Вхід бізнес-процесу

- ресурси підприємства, які залучаються підприємством для подальшого їх перетворення в результати (вихід)

Вихід бізнес-процесу

- це кінцевий продукт, який отримуємо в результаті перетворення ресурсів і має цінність для споживачів

Ресурс бізнес-процесу

- матеріальний чи інформаційний ресурс, який використовується для виконання процесу, але не є входом процесу

Клієнт (споживач) бізнес-процесу

- клієнтом або споживачем бізнес-процесу може виступати інший бізнес-процес (**внутрішні клієнти**), а також безпосередньо споживачі готової продукції чи послуги, або інші організації (**зовнішні клієнти**)

Рис. 2. Атрибути бізнес-процесів

Джерело: розроблено автором за [3]

Незважаючи на те, що існує безліч методів аналізу діяльності компаній існують і активно використовуються в сучасній практиці управління, аналіз та вдосконалення бізнес-процесів займає особливе місце через цілий ряд причин. Принципова особливість подібного вдосконалення полягає в тому, що він забезпечує всю сукупність операцій підприємства, що приводить до створення додаткової вартості,

що змушує менеджмент вдаватися до зміни моделі підходів аналітики та дослідження, які пов'язані з поточною діяльністю суб'єкта господарювання.

Керуючі

- ті, які забезпечують функціонування системи, наприклад, стратегічний менеджмент, корпоративне управління

Операційні

- ті, які і складають основну діяльність компанії і генерують потік доходів, наприклад, продаж, виробництво, маркетинг

Підтримуючі

- ті, що обслуговують основний бізнес, сюди відносяться бухгалтерський облік, технічна підтримка, підбір персоналу

Рис. 3. Види бізнес-процесів

Джерело: розроблено автором за [4]

Процес вдосконалення бізнес-процесів – це сукупність послідовних дій, прийомів та засобів, що спрямовані на підвищення основних показників функціонування бізнес-процесів для забезпечення ефективності діяльності підприємства та задоволення вимог споживачів [5].

Вдосконалення бізнес-процесів ґрунтуються на чотирьох концепціях. До них належать (рис. 4) [5].

Кожна концепція вдосконалення бізнес-процесів, впроваджена за допомогою структурованої методології, допомагає компаніям скоротити свої експлуатаційні витрати та час циклу, покращити обслуговування клієнтів та підвищити якість їх продукції чи послуг.

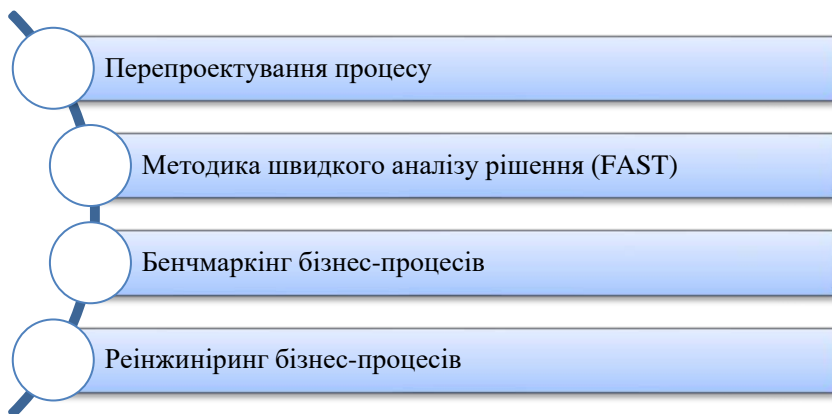

Рис. 4. Основні концепції вдосконалення бізнес-процесів суб'єкта господарювання

Джерело: розроблено автором за [5]

Розглядаючи поняття бізнес-процесу, його складові елементи, види, а також концепції вдосконалення бізнес-процесів, можна говорити, що бізнес-процеси є обов'язковою складовою для суб'єкта господарювання усіх масштабів і напрямів діяльності.

Література:

1. Бізнес процеси: веб-сайт. URL: <https://business.diia.gov.ua/cases/sistemizacia-biznes-procesiv/biznes-procesi>.
2. Що таке бізнес-процеси та які їхні основні елементи?: веб-сайт. URL: <https://it-artel.ua/instruction/chto-takoe-byznes-processu-y-kakye-uh-osnovnue-elementu/>.
3. Опис бізнес-процесів. Маємо карту бізнесу: веб-сайт. URL: <https://gc.ua/uk/opis-biznes-procesiv-malyuyemo-kartu-biznesu>.
4. Бізнес-процеси: виявлення, опис, оптимізація: веб-сайт. URL: <https://inteltech.com.ua/uk/blogs/biznes-procesy-vyyavleniya-opys-optymizaciya>.
5. Що таке поліпшення бізнес-процесів (bpi): веб-сайт. URL: <https://uk.theastrology.com/business-process-improvement>.